

**The Dutch Legacy.
Radical Thinkers of the 17th Century and the Enlightenment**

Conferentie in MARBURGER ARCHIV • KANT UND DIE AUFKLÄRUNG, 15. / 16. 9. 2014

Organisatie: Prof. Dr. Sonja Lavaert (Vrije Universiteit Brussel) / Prof. Dr. Winfried Schröder (Philipps-Universität Marburg)

Terwijl Spinoza's invloed op de vroege Verlichting steeds de nodige aandacht heeft gekregen bij navorsers in de geschiedenis van de filosofie, zijn verschillende 17de-eeuwse Nederlandse denkers die reeds actief waren vooraleer Spinoza's *Tractatus theologico-politicus* werd gepubliceerd, in grote mate verwaarloosd: dit geldt in het bijzonder voor Spinoza's leraar Franciscus van den Enden (*Vrye Politijke Stellingen*, 1665), Pieter de la Court (*Consideratien van Staet*, 1660, *Politike discoursen*, 1662), Lodewijk Meyer (*Philosophia S. Scripturae Interpres*, 1666); het anonieme *Lucii Antistii Constantis De Jure Ecclesiasticorum* (1665, waarschijnlijk ook door Meyer), en Adriaan Koerbagh (*Een Bloemhof van allerley lieflijkheid*, 1668, *Een Ligt schynende in duystere plaatsen*, 1668). De conferentie wil focussen op hun politieke filosofie en filosofie van de religie, met het doel hun bijdrage in de ontwikkeling van radicale bewegingen (zoals het republicanisme/anti-monarchisme, de religiekritiek, het atheïsme) in de Verlichting te belichten.

Sprekers: Roberto Bordoli (Urbino), Wiep van Bunge (Rotterdam), Sabine Funke (Karlsruhe), Jonathan Israel (Princeton), Henri Krop (Rotterdam), Bart Leeuwenburgh (Rotterdam), Frank Mertens (Gent), Piet Steenbakkers (Utrecht), Stefano Visentin (Urbino), Michiel Wielema (Rotterdam).

De conferentie zal plaatsvinden in de Hörsaalgebäude van de Philipps-Universität, Biegenstrasse 14, Marburg

<http://www.uni-marburg.de/fb03/politikwissenschaft/studium/oe/lageplanhsg>

De conferentie wordt gefinancierd door de DEUTSCHE FORSCHUNGSGEMEINSCHAFT. Deelname aan de conferentie is vrij.

Voor meer informatie:

Prof. Dr. Sonja Lavaert
Vakgroep Wijsbegeerte en moraalwetenschappen
Vrije Universiteit Brussel
Pleinlaan 2 - lokaal 5C444
B-1050 B r u s s e l
sonja.lavaert@vub.ac.be

Prof. Dr. Winfried Schröder
Institut für Philosophie
Philipps-Universität
Wilhelm-Röpke-Str. 6B
D-35032 M a r b u r g
wschroed@staff.uni-marburg.de

Programma

MAANDAG, 15/9/2014

10:00 – 10:30 **Sonja Lavaert / Winfried Schröder:** Introduction

10:30 – 12:00 **Introductory papers**

Jonathan Israel (Princeton): Van den Enden, Koerbagh, and the Dutch 'Spinozists' – a Dutch or a European Network?

Wiep van Bunge (Rotterdam): 17th-Century Radicalism in Its Dutch and European Context

12:00 – 14:00 Lunch

14:00 – 15:30 **Lodewijk Meyer**

Roberto Bordoli (Urbino): Religion and Power in the Holy Scripture. The Theological-Political Compound around Spinoza

Henri Krop (Rotterdam): Humanist Philology as Weapon in Religion: Meyer's Philosophia S. Scripturae interpres

15:30 – 16:00 Coffee break

16:00 – 17:30 **Franciscus van den Enden**

Sabine Funke (Karlsruhe): 'Even gelijke vryheit' – Founding of a Commonwealth. Franciscus van den Enden

Frank Mertens (Gent): Franciscus van den Enden and Religion

DINSDAG, 16/9/2014

9:00 – 10:30 **Pieter de la Court**

Stefano Visentin (Urbino): Between Machiavelli and Hobbes: Passion, Reason and Politics in De la Court's Thought

Piet Steenbakkers (Utrecht): De la Court on Religion

10:30 – 11:00 Coffee break

11:00 – 12:30 **Adriaan Koerbagh**

Michiel Wielema (Rotterdam): Van Berkel, Koerbagh and the Elusive Treatise of the Three Impostors

Bart Leeuwenburgh (Rotterdam): Dutch as a Weapon in Politics

12:30 – 14:00 Lunch